

Gäller för: VE Barn o Kvinna

Giltig från: 2026-06-23

Innehållsansvar: Johanna Åkerstedt, (johsj8), Barnmorska

Giltig till: 2028-06-30

Granskad av: Emelie Ottosson, (emery1), Enhetschef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Användning av standardvårdplan – BB-vård

Revideringar i denna version

Förlängd giltighetstid.

Bakgrund, syfte och mål

Målet för vård efter förlossning är att ge den nyblivna mamman och partnern stöd i rollen som nyblivna föräldrar. Utifrån föräldrarnas individuella förutsättningar förmedla kunskap för att kunna sköta sitt barn och hantera sitt dagliga liv fysiskt, psykiskt såväl som emotionellt.

I huvudfokus står information och hjälp vid etablerande av amning samt vid vård av det nyfödda barnet. Tiden efter förlossningen är ofta omvälvande för den nyförlösta kvinnan, och ibland behöver hon stöd och hjälp för att bearbeta sin förlossningsupplevelse.

Målsättningen med omhändertagande av det nyfödda barnet är fullgod hälsa och välbefinnande, inte bara prevention och upptäckt av ovanliga och allvarliga sjukdomar. Det är alla personalkategoriernas uppgift att i samklang med familjen försäkra sig om barnets hälsa och välbefinnande. Under sjukhusvistelsen ska mor och barn så långt som möjligt samvårdas och onödiga separationer undvikas. Det är också viktigt för att stödja amningsetableringen.

Utskrivning av mor och barn från sjukhuset till hemmet bör baseras på en samlad bedömning. Den innefattar moderns hälsotillstånd, barnets hälsa och stabilitet, moderns förmåga och självuppfattning om att kunna vårda och ta hand om sitt barn, hennes tillgång till stöd och hjälp i hemmet samt tillgång till adekvat uppföljning av barnet.

Arbetsbeskrivning

Denna standardvårdplan är tänkt att vara ett redskap för all personal som arbetar på BB. Den är inte avsedd att dokumenteras i eftersom vi har en väl inarbetad rutin för dokumentation i datajournal.

Huvudmål	Att som nybliven mamma utifrån individuella förutsättningar känna sig trygg och ha kunskap för att sköta sitt barn, kunna hantera sitt dagliga liv fysiskt, psykiskt såväl som emotionellt.
Sökord	Omvårdnadsdiagnos (OVD), mål (OVM), åtgärd (OVÅ), tvärprofessionell diagnos (TPD).
Kunskap	OVD: otillräcklig kunskap r t att vara nyförlöst. OVM: tillräcklig kunskap för att hantera sitt dagliga liv efter förlossningen. Kunna förstå och hantera den fysiska, psykiska och emotionella omställningen till moderskapet.
Info/Und Ankomstsamtal	OVÅ: ankomstsamtal enligt bilaga 1 (sid 26) i Välkommen till BB Skövde, Skaraborgs Sjukhus Skövde . Information om barnets beteende. Information om BBs hygienrutiner, se även styrdokument Hygienrutiner – BB-vård . Utförs av barnmorska när patienten har kommit till BB-avdelningen. Dokumenteras i journalen. OVÅ: information enligt styrdokument Amning och anknytning på BB Skövde . Utförs av barnmorska/undersköterska kontinuerligt under vårdtiden. OVÅ: visa blöjbyte, bad navelvård, hudvård. Förstagångsföräldrar visas blöjbyte under dag 1. Bad, navelvård, hudvård senast innan hemgång. Utförs av barnmorska/undersköterska. Dokumenteras på barnets obs-lista. OVÅ: information om PKU-provtagning och Biobankslagen enligt styrdokument Provtagning och ID-märkning av nyfödda barn . Utförs av barnmorska. Dokumenteras på FV2.

	<p>OVÅ: information om hörselscreening. Utförs av barnmorska/undersköterska enligt styrdokument Hörselscreening på spädbarn – OAE.</p> <p>OVÅ: information om POX-screening. Utförs av barnmorska/undersköterska enligt styrdokument POX-screening av nyfödda.</p>
Info/und Utskrivningssamtal	<p>OVÅ: hemgångsinformation. Vid utskrivning till BB-mottagning, se styrdokument BB-vård i hemmet – omvårdnad. Vid utskrivning från BB, se Utskrivningssamtal (bilaga 2, sid 27) i Välkommen till BB Skövde, Skaraborgs Sjukhus Skövde. Se även styrdokument Preliminärbesked om hemgång till barnvårdscentral (BVC). Utförs av barnmorska. Dokumenteras i journaltext.</p>
Andning/cirkulation	<p>OVD: risk för feber postpartum r t elektivt/akut/urakut sectio.</p> <p>OVÅ: kontroll av temperatur postpartum dag 1. Utförs av barnmorska/undersköterska kl 06 på morgonen i samband med morgonläkemedelsdosen.</p>
Blödning/cirkulation	<p>OVD: risk för atoniblödning r t okontraherad uterus.</p> <p>OVM: välkontraherad uterus, normal blödning (< 1000 ml).</p> <p>OVÅ: uteruspalpation, blödningskontroll, till välkontraherad uterus. Utförs av barnmorska när patienten har kommit till BB-avdelningen. Dokumenteras i obs-lista. Vid blödning > 1000 ml i samband med partus, kontroll av Hb enligt ordination eller 1 dygn efter partus. Extra observans bör riktas mot patienter som står på blodförtunnande såsom Fragminbehandling.</p>
Hud/vävnad Bristning/buksutur	<p>OVD: risk för sårinfektion/ruptur, inkontinens r t förlösningsskada.</p> <p>OVM: att få en normal läkningsprocess efter förlösningsskada utan sårinfektion. Kunskap om bäckenbotenträning.</p>

Spec omv	<p>OVÅ: inspektion av bristning/perineotomi. Utförs av barnmorska innan hemgång. Dokumenteras i journaltext/obs-lista. Vid behov kontakt med fysioterapeut/läkare. Buksutur/förband kontroll dagligen. Utförs av barnmorska. Dokumenteras i journaltext/obs-lista.</p> <p>Sfinkterrupturer sköts enligt styrdokument Sfinkterruptur – handläggning.</p>
Info/und	<p>OVÅ: information angående underlivshygien och bäckenbottenträning, lämna ut broschyr om bäckenbottenträning. Utförs av barnmorska i samband med ankomstsamtal respektive utskrivningssamtal. Var god se bilaga 1 (sid 26) Ankomstsamtal i Välkommen till BB Skövde, Skaraborgs Sjukhus Skövde och bilaga 2 (sid 27) Utskrivningssamtal i samma dokument. Dokumenteras i journaltext.</p>
Elimination	<p>OVD: risk för ureinretention r t vävnadsskada/svullnad/bedövning i samband med partus.</p> <p>OVM: välfungerande miktions 2–4 timmar efter partus.</p> <p>OVÅ: miktionskontroll. Kontrolleras av barnmorska när patienten har kommit till BB-avdelningen. Spontanmiktions klockslag dokumenteras i obs-lista. Vid miktionsproblem, följ styrdokument Urinretention postpartum – handläggning.</p>
Smärta	<p>OVD: smärta r t uteruskontraktioner, bristningar och perineotomi.</p> <p>OVM: VAS < 4 eller för patienten hanterbar smärta. Förståelse för sambandet mellan kroppens normala, hormonella process och uppkomsten av smärta i uterus samt normal läkningsprocess.</p>
Observation	<p>OVÅ: smärtbedömning enligt VAS.</p>
Info/und	<p>OVÅ: informera patienten om orsak till smärta, att vid tilltagande eller svår smärta tillkalla personal.</p>

Läkemedel	OVÅ: smärtlindring enligt styrdokument Antenatalvård och BB – läkemedelsordination . Utförs av barnmorska. Dokumenteras och utvärderas i journaltext.
Smärta	OVÅ: rispåse, isbinda. Utförs av barnmorska/barnsköterska/undersköterska. Dokumenteras och utvärderas i journaltext.
M-M-R vax Pro Sexualitet/reproduktion	TPD: risk för fosterskador nästa graviditet r t rubella. Automatgenererad diagnoskod ska ändras till Z27.4. OVM: immunitet mot rubella vid en eventuell ny graviditet.
Läkemedel	OVÅ: vid mottaglighet mot rubella ges vaccination enligt styrdokument Antenatalvård och BB – läkemedelsordination. Observeras/utförs av barnmorska innan hemgång från BB. Dokumenteras på läkemedelslista samt obs-lista/planering.
Rophylac Sexualitet/reproduktion	TPD: risk för RhD-immunisering hos Rh-negativa mödrar nästa graviditet r t feto-maternell blödning under graviditet. OVM: förebygga RhD-immunisering.
Läkemedel	OVÅ: i förekommande fall injektion av Rh-profylax enligt styrdokument Rh-profylax inom kvinnosjukvård. Observeras/utförs av barnmorska inom 48(-72) timmar. Dokumenteras på läkemedelslista och obs-lista/planering.
Barn/observation	OVÅ: bedömning av barnets status. Utförs av barnmorska vid ankomst till BB, därefter kontinuerligt. Dokumenteras på barnets obs-lista. Vid avvikelser i journaltext.
Amning/obs	OVÅ: amningsobservation enligt styrdokument Amning och anknytning på BB Skövde . Utförs av barnmorska/barnsköterska/undersköterska vid första amningstillfället på BB och vid behov.

OBS!
Ska ej ges om patienten har fått blodtransfusion/Rh-profylax.

OBS!
Ska ej ges till redan RhD-immuniserade kvinnor.

	<p>Dokumenteras i barnets obs-lista. Vid avvikelser i journaltext.</p> <p>OVÅ: daglig uppföljning av amningsituation. Utförs av barnmorska/barnsköterska/undersköterska. Dokumenteras i barnets obs-lista. Vid avvikelse i journaltext.</p>
Nutrition/barn	<p>OVÅ: viktkontroll vid cirka 48 timmars ålder + vid utskrivning. Utförs av barnmorska/barnsköterska/undersköterska. Dokumenteras på barnets obs-lista och på FV2 vid utskrivning.</p>
Rond/barn	<p>OVÅ: undersökning vid rond på BB Skövde vardagar med start kl 9.00 och vid behov eftermiddagar kl 14.30–16.00. Helg sker undersökning på förmiddag i möjligaste mån. Utförs och dokumenteras av barnläkare.</p>
Spec omv/barn	<p>OVÅ: PKU-provtagning enligt styrdokument Provtagning och ID-märkning av nyfödda barn. Utförs av barnmorska. Dokumenteras i FV2.</p> <p>OVÅ: hörselscreening enligt styrdokument Hörselscreening på spädbarn – OAE. Utförs av barnmorska/barnsköterska/undersköterska. Dokumenteras i FV2.</p> <p>OVÅ: POX-screening enligt styrdokument POX-screening av nyfödda. Utförs av barnmorska/undersköterska.</p>

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Barn o Kvinna

Innehållsansvar: Johanna Åkerstedt, (johsj8), Barnmorska

Granskad av: Emelie Ottosson, (emery1), Enhetschef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9716-1940753776-53

Version: 5.0

Giltig från: 2026-06-23

Giltig till: 2028-06-30